

Anul III - Nr.25

Noiembrie
2010

Apare lunar

Adresa
redacției:

Bulevardul 1 Mai nr.2,
Bl. J10 (parter)
Constanța (900130)
Telefon: 0341/176.415;
fax: 0341/176.416
e-mail: info@zmc.ro

CRONICA

METROPOLITANĂ

Publicație editată de Asociația de Dezvoltare Intercomunitară
Zona Metropolitană Constanța

Harta Zonei
Metropolitane

Din sumar

Seducătoare
și captivantă

Pag.6

Fermierii
nu se simt
prea bine

Pag.6

50 de ani
de cercetare

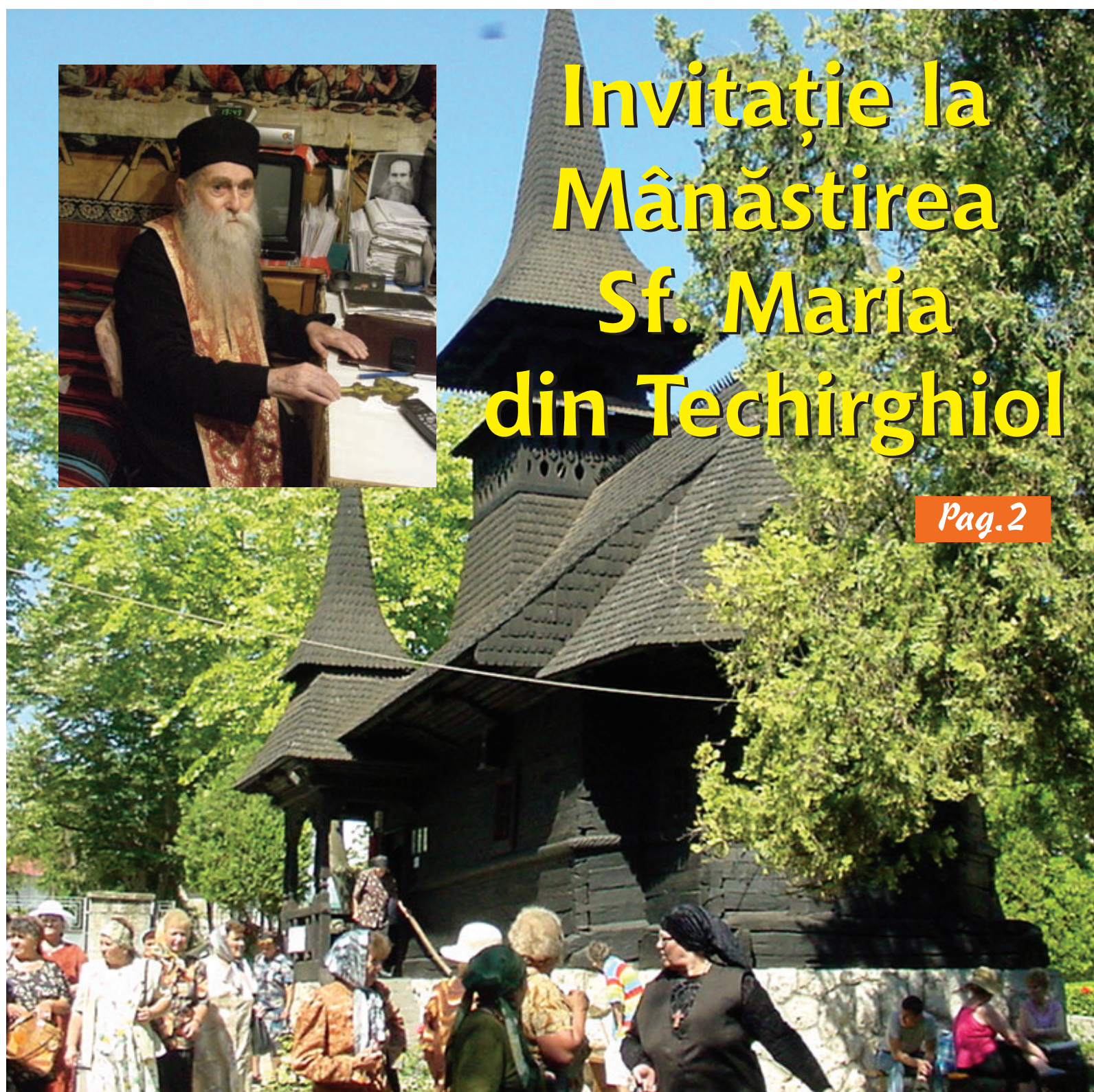
Pag.3

”Sărbătoarea
dovleacului”

Pag.2

COMENIUS:
Proiectul care
deschide
o fereastră
spre ziua
de mâine

Pag.8

Invitație la Mănăstirea Sf. Maria din Techirghiol

Pag.2

O provocare: Zona Peninsulară

● interlocutor: Decebal Făgădău,
viceprimarul municipiului Constanța

detalii
în pag.4

Delavrancea a fost în Constanța

Istoria orașului, colonie milesiană din secolul VII a.Chr., metropolă a Pontului Stâng sub romani și sediu Episcopal în marele Imperiu Bizantin (secolele V-VIII) se poate întinde pe sute de pagini. Ea este "fundatia" a ceea ce avea să fie, trecând prin feudalismul cu amprentă otomană când s-a numit Kiustendje, Constanța – orașul modern, care s-a dezvoltat exploziv începând cu momentul 1878 când Dobrogea revine la Patria Mamă.

1878 este un punct de pornire clar pentru ceea ce avea să devină acest port la Marea Neagră peste un veac și ceva. Imediat ce autoritățile române se instalează aici începe un vast program constructiv care are ca rezultat o imagine arhitecturală unică în România. De ce? Pentru că avem același moment de plecare pentru toate clădirile reprezentative ale urbei, și, mai mult decât

atât, ele sunt opera, în multe cazuri, a unor arhi-

teți celebri, români sau străini.

Majoritatea clădirilor monument al Constanței se grupează în zona peninsulară. Putem aminti aici Casa cu lei, Hotel D'Angleterre, Hotel Palace, Casa Suțu, Moscheea Carol I dar mai ales unul dintre simbolurile orașului: Cazinoul. Din păcate, ceea ce este comun majorității acestor clădiri monument este starea deplorabilă, uneori aproape ruinată, în care se află.

Dar să începem cu începutul. Încă din anii 1880 datează marea atracție a Constanței, "casinul" sau

"Kursaal-ul", pe atunci o simplă baracă de scânduri, instalată pe Bulevard (pe locul cazinoului actual, construit trei decenii după). Prima amenajare cuprindea o sală de dans, două săli de lectură (în care se puteau citi ziare precum "Telegraful", "Figaro" sau "L'Illustration"), două săli de jocuri și o terasă la malul mării. Cu titlul anecdotic putem menționa că intrarea se făcea pe baza de abonament sau cu bilete cu preț variabil. Această primă amenajare este menționată și de Barbu Ștefănescu Delavrancea care a vizitat Constanța în 1887 când a fost inaugurată statuia lui Ovidiu. El povestea: "În port, marinari români și marinari englezi... sunt nelipsiți de la petrecerile organizate la Casino, la Hotel Carol sau pe boulevard".

Adrian Crăciun

Invitație la Mănăstirea Sf. Maria din Techirghiol

Primarul Adrian Stan are o ambiție mai veche și vrea ca orașul Techirghiol să fie într-o bună zi o stațiune adevărată. A inițiat câteva proiecte, nu le mai amintim, despre unul dintre ele am scris în urmă cu o lună. Mai nou, primăria a editat un ghid unde sunt amintite o serie de proiecte, un ghid pe care Adrian Stan îl poartă cu el și îl înmânează celor care îi dau bună ziua. El le vorbește de

oraș și de sănătate, amintindu-le celor care au trecut prin Techirghiol că vara lui 2011 va fi una potrivită pentru a reveni cu plăcere într-o stațiune care îi așteaptă pe turiști cu brațele deschise și cu multe schimbări. "La noi e liniște, spune primarul. Cel mai mare duhovnic în viață – preotul arhimandrit Papacioc Anghel Arsenie, care a adus alinare celor care au trecut pragul chiliei sale, îi așteaptă pe turiști să cunoască mai bine Mănăstirea Sfânta Maria în preajma apropiatelor sărbători de iarnă".

Cristina Ghebuță

Evenimente mari, evenimente mici

"Sărbătoarea dovleacului"

Elevii Școlii cu clasele I-VIII "Adrian V. Rădulescu" Murfatlar au transformat dovleacul cel bun

de plăcinte într-o emblemă a toamnei, continuând tradiția dovleacului cioplit, în cadrul "Sărbă-

torii dovleacului".

Ideea acestei sărbători s-a iscat în urma întrebării frecvente: "Doamna, când ne mascăm de Halloween?" Halloween nu este o sărbătoare creștină, însă dovleacul se cioplea și în tradiția noastră fie la sfârșit de toamnă, ca o încununare a muncii depuse la strângerea roadelor, fie la pomenirea celor trecuți în neființă, specific zonei Ardealului.

Elevii, alături de părinți au participat la licitația de prăjituri, la o parada a costumelor întruchipând personaje și motive autumnale, la un concurs de dovleci ciopliți după talentul și inspirația fiecăruia.

Diplomele și premiile s-au alăturat momentelor de voie bună, toate sub lumina acestei blânde toamne.

Maria Montessori spunea "să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu

va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne va permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze". Acest fapt poate fi realizat și cu ajutorul activităților extrașcolare, extracurriculare. Prin acestea, urmărim identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Acest tip de activități le oferă destindere, încredere, recreere, voie bună, iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări și recunoașterea aptitudinilor. Activitatea educativă școlară și extrașcolară dezvoltă gândirea critică. Dorim să încurajăm originalitatea și creația sub toate formele sale, o bună dezvoltare a abilităților favorizând în egală măsură formarea capacității de adaptare și integrare socială, relațională.

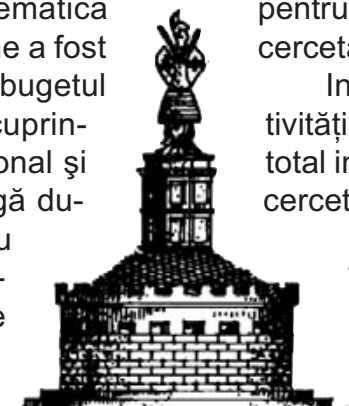
Prof. Anamaria BURADA
directorul școlii

50 de ani de cercetare

● Stațiunea de cercetări viticole Murfatlar accesează fonduri europene pentru întărirea capacității administrative ● Programul operațional sectorial creșterea competitivității economice ● Axa prioritară 2 – CD&I ● Operațiunea 2.2.4: Întărirea capacității administrative ● Titlul proiectului: îmbunătățirea managementului activităților de cercetare și transfer tehnologic ● Proiectul este finanțat de Fondul European Dezvoltare Regională, are o valoare totală de 314600, din care fondul suportă 262059 lei ● Durata proiectului: 6 luni.

Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Murfatlar (SCDVV Murfatlar) are o activitate neîntreruptă în domeniul cercetării de peste 50 de ani.

Până în anul 1990 tematica de cercetare de la Stațiune a fost susținută financiar de la bugetul de stat. Planul tematic cuprindea teme de interes național și regional de medie și lungă durată (ex: 10-20 ani pentru domeniul genetic și ameliorării soiurilor de viță de vie), rezultatele cercetării fiind centralizate

la Institutul de același profil de la Valea Calugarească. Personalul din cercetare era selectat pe criteriul valorii (media de absolvire a studiilor superioare, concurs pentru ocupare a unui post de cercetător) și testat periodic.

În anii '90 finanțarea activității de cercetare a devenit total insuficientă, tematica de cercetare, personalul și dotarea laboratoarelor fiind în continuă diminuare.

Odata cu lansarea programelor competiționale RELAN-

SIN, AGRAL, CEEX, PNII activitatea de cercetare s-a relansat treptat, însă scurta durată de derulare a proiectelor (3-4 ani), fondurile cu destinație strictă, costurile de întreținere din ce în ce mai mari și nu în ultimul rând personalul din cercetare instabil și slab specializat, au condus la obținerea unor rezultate nemulțumitoare.

Ținând cont de dinamica SCDVV Murfatlar în ultimii ani și de dinamica științei la nivel național și internațional este important să restructurăm și să completăm Strategia Cercetării în unitate cu scopul de a asigura o cercetare performantă, ancorată în tendințele naționale și internaționale actuale.

Activitatea de cercetare științifică din SCDVV Murfatlar acoperă trei componente: (1) cercetarea aplicativă; (2) dezvoltarea (generarea prin cercetare de produse și servicii prototip inovative) și (3) inovarea (implementarea în mediul socio-economic a serviciilor și produselor inovative) și se desfășoară pe teme de cercetare

specifice domeniilor fiecărui laborator în parte.

Ținând cont de aceste mutații și evoluții, completarea și dezvoltarea Strategiei cercetării din SCDVV Murfatlar este imperios necesară, pentru a ancora stațiunea în mișcarea științifică internațională.

În contextul prezentat anterior, misiunea cercetării este:

1. de a consolida poziția SCDVV Murfatlar în spațiul național și european acordând obiectivele și intențiile acesteia cu strategiile și politicile agricole existente și viitoare

2. atingerea de către SCDVV Murfatlar a orizontului de așteptare global prin situarea în primele 10 unitați acreditate din rețea ca punctaj (în conformitate cu HG nr. 551/2007)

3. transformarea SCDVV Murfatlar într-o platformă de atragere a cercetătorilor de prestigiu, din țară sau străinătate.

(va urma)
Director,

Dr. Biolog Aurora Ranca

Noi informații privind Evl Mediu timpuriu în zona centrală a Dobrogei

În urma unor periegeze efectuate pe teritoriul localității Grădina (jud. Constanța) a fost identificată o așezare medieval-timpurie de proporții reduse din aria căreia au fost adunate fragmente ceramice provenind de la vase lucrate la roata înceată, arse oxidant și ornamente cu linii orizontale sau în val incizate (unele prezentând décor în val și pe buză), precum și ceramică arsă inoxidant, ornamentală cu linii dispuse în rețea, linii oblice sau suprafețe mai mari lustruite. Din colecția Scolii cu clasele I-VIII din Grădina provin câteva fragmente ceramice de la oale borcan, un fragment de bază de "Cazan peceneg" și o fusaiolă, care par a proveni tot din așezarea menționată.

Semnalată încă din 1912, de către Vasile Pârvan, locuirea medieval timpurie din apropierea cetății Ulmetum (Pantelimon de Sus, jud. Constanța) a rămas necercetată până în prezent. Având la bază

aceste informații și altele mai noi oferite de colegii care fac parte din colectivul de cercetare arheologică a cetății, s-a efectuat o scurtă periegeză în urma căreia au fost identificate fragmente ceramice provenind de la vase lucrate la roata înceată, arse oxidant și ornamente cu linii orizontale sau în val incizate și un singur fragment ars inoxidant.

Alte două localități, Târgușor și Cobadin (jud. Constanța), ne-au furnizat, tot în urma unor cercetări de suprafață, un număr redus de fragmente ceramice aparținând perioadei respective.

Asupra acestor locuiri medieval timpurii ne vom îndrepta atenția și pe viitor, mai ales că centrul Dobrogei este mai puțin cunoscut în descoperiri pentru perioada respectivă.

Cristina Talmațchi, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța
Anghel Bardac, Școala cu clasele I-VIII Grădina

O provocare: Zona Peninsulară

- Am reținut, domnule vice-primar, câteva informații de ultimă oră în urma declarațiilor pe care le-ați făcut în aceste zile,

- Si vor mai fi. Suntem pregătiți să le facem față. Am adoptat două hotărâri de Consiliu local, hotărâri așteptate, așa că vor apărea și

că, așa e la noi, înțelegem greu și uităm repede când vine vorba de civism, nu vrem să pricepem că provocăm altora discomfort, ignorând civilizația. Am credința că în privința civismului ar trebui să fim mai fermi, iar atunci când nu izbutim să corectăm comportamentul unora va trebui să luăm măsuri. Sunt câteva chestiuni care vor fi puse la punct în curând de Poliția locală. Vrem să locuim într-un oraș european și trebuie, cred că sunteți de acord cu mine, să ne comportăm precum europenii.

Avem proiecte de anvergură. Cheltuim energii să facem investiții de milioane de euro. Ar trebui să privim orașul cu alți ochi, să vedem că ne-am însușit cum se cuvine ceea ce am văzut bun la alții. La Constanța am făcut străzi, am pus asfalt, am făcut cu banii con-

stănțenilor, n-am avut ca alții privilegiu. Vom sprijini și găsirea unor soluții pentru podurile din oraș, deși ministerul ar fi trebuit să rezolve necazurile până acum. Cu cinci milioane de euro ar fi putut repara cele două poduri. E o necesitate, dar marile investiții s-au făcut în altă parte, la Cluj și Arad, la Suceava și Brașov. La Cluj a mai rămas să se pună marmură la colțul străzii, la Brașov s-au băgat banii într-un patinoar unde aud că sunt depozitate merele...

- Cu Constanța cum rămâne?
- Cum votăm!

- Nu înțeleg!

- Veniți într-o altă zi să vă ofer detalii despre câteva proiecte, unul dintre ele de zece milioane de euro. Să vedeți că primăria ascultă doleanțele cetățenilor, să vedeți cum găsim soluții, sprijinindu-ne pe experiență și pe proiecte, pe investitori, cu toate că luminița de la capătul tunelului despre care povestesc guvernanții e tot mai departe.

A consemnat I.T.Antim

● **Interlocutor:**
Decebal
Făgădău,
viceprimarul
municipiului
Constanța

informații ce vizează zona Peninsulară. Vă rog să le oferiți cititorilor noștri detalii!

- E vorba de un proiect. Un proiect pe care îmi face plăcere să îl numesc un proiect de suflet pentru locuitorii municipiului Constanța. Îi spun proiect de suflet pentru că e vorba de vatra orașului Constanța, un proiect care va dovedi în curând că primăria este receptivă la solicitările cetățenilor. Vor vedea și cărcotașii care au uneltit într-o vreme că punem accentul pe dezvoltarea urbană și acum facem ceva pentru cetățeni și pentru turiști, pentru cartea de vizită a orașului. A fost un concurs de soluții, am văzut propunerile arhitecților privind Zona Peninsulară. A fost o primă etapă. Pe ale cetățenilor le cunoaștem. E un proiect ce vizează Piața Ovidiu, Parcul Carol și faleza. Propunerile sunt frumoase, unele ne amintesc de alte proiecte mai vechi, sunt și propuneri, să le spun așa, moderniste. Căutăm să le armonizăm și să facem o treabă bună, vrem să ținem seamă de toate detaliile. În preajma statuii lui Ovidiu va amenaja o piațetă gen amfiteatru. Zona geamiei, și ea, parte din acest proiect. Ne gândim să facem aici ceva deosebit, cu un mobilier urban insolit. Există propunerea ca pe aici să nu mai circule mașinile iar, la nevoie, accesul să se facă sub o strictă supraveghere. Proiectul ne va ajuta să atragem fonduri europene pentru a amenaja Zona Peninsulară.

- Încă o provocare?

alte schimbări în bine. Locuințele ieftine pentru tineri vor fi conectate la energia electrică, vrem să fim în grafic și să arătăm că ne ținem de cuvânt. Și acest proiect

merge mai departe. Văd că se uită și alții la noi și încearcă să meargă pe urmele noastre, cu precizarea că noi am reușit să facem treabă. A fost o primă etapă, am câștigat experiență și am construit ceva care se vede. Urmează o altă etapă, ea va merge mai bine pentru că am înlăturat inerția și prejudecățile unora. Din păcate, la noi se întâmplă ca întocmirea hârtiilor să dureze mai mult decât lucrarea. Ne gândim la trotuare și străzi, la spații verzi și la curățenie, numai

Schimbarea la față a orașului Techirghiol

● Interlocutor: Adrian Stan, primarul orașului Techirghiol

- Orașul Techirghiol a început, dacă putem spune așa, să își croiască o haină nouă, semn că echipa din primărie a câpătat orgoliu...

- Căutăm să ne ținem de cuvânt

și să facem proiectele pentru cetățeni, întocmim aceste proiecte plecând de la propunerile lor. Nu facem politică, cred că a sosit timpul să facem administrație, să fim aproape de solicitările oamenilor și de aștep-

tările lor.

- Nu vă fac un compliment, domnule primar, dar spunem că investițiile se văd!

- Ne gândim la două blocuri cu apartamente pe care să le închiriem. Am identificat terenul și acum întocmim documentația. Ne-am gândit să ridicăm un bloc cu apartamente pe credit ipotecar, o investiție pe care mulți tineri din Techirghiol o așteaptă.

- Mână de gospodar...

- Căutăm soluții ca Techirghiol să capete o altă faimă. Tradiția ne obligă. Reabilităm și modernizăm străzile, e o treabă pe care localnicii o așteaptă cam de multă vreme, vrem să vadă și turiștii că față de anul trecut orașul a câpătat o altă față, că e vorba de o schimbare de atitudine, de mentalitate, extindem alimentarea cu apă și canalizarea, ne gândim la iluminatul public. Avem câteva obiective pe care trebuie să le reabilităm în regim de urgență.

- Nu cred că provocăm un mare deranj dacă vă întrebăm cum rămâne cu sediul primăriei?

- Va fi reabilitat. Ne gândim să îl extindem. Am privit cu prioritate ora-

șul, străzile, proiectele care să îi ajute pe cetățeni, vrem să simtă fiecare că la Techirghiol s-a făcut, și se face câte ceva pentru fiecare. Trăim vremuri de criză, măsurile de austeritate dau frisoane, aduc cu ele mult disconfort, ne doare pe toți asta, așa putea vorbi și de incoerența politicienilor, sunt multe de spus. Avem un proiect pe care îl pregătim de ceva vreme, e vorba de un parteneriat cu o fundație, avem o experiență bună în privința acestei colaborări și cred că într-o bună zi ne vom apuca de treabă. Techirghiolul s-a înfrățit cu o localitate din Italia, am bătut palma cu prietenii de acolo și din această înfrățire s-a născut un proiect care va îmbunătăți calitatea unor servicii din turism. Muncim și gândim să schimbăm, cum spuneam, fața orașului, vom amenaja noi spații verzi, am plănit să avem în 2011 un sistem modern de irigații pentru ele, avem în atenție să construim o piață agroalimentară, am găsit soluții să construim locuințe sociale, ne gospodărim să mai facem un pas pe harta turistică.

A consemnat
Adrian Crăciun

● La căminul pentru persoane vârstnice Constanța

Tot timpul e loc pentru încă o bucurie

Cine vrea să vadă schimbări trebuie să treacă pe la Căminul pentru persoane vârstnice din Constanța. Investițiile făcute aici se văd. E limpede că primarul Radu Mazăre nu i-a uitat pe bătrâni, se vede că s-a ținut de cuvânt, în ciuda cârcotașilor, care au cam terminat colțurile străzilor unde să-l bârfească. Fire energetică, poate și din acest motiv deranjează, primarul a făcut tot ce a promis. Nu avem cum să ne ferim de câteva date tehnice și trebuie să amintim că hidroizolația și fațada căminului au fost finalizate, într-o altă etapă băile, instalațiile termice și sanitare au fost puse la punct (de la subsol și până la etaj), au fost schimbate caloriferele și instalația electrică, camerele au interfoane și parchet, iar pentru cei care au încă nostalgia unor vremuri din tinerețe e bine să se știe că funcționează, cu program și cu respect pentru bătrâni, o frizerie. Incepând cu luna ianuarie, după cum ne-a precizat Doruța Giuglea, directoarea căminului, se va începe treaba la blocul

alimentar și la spălătorie. Căminul are 250 de locuri și acum nu are nicio cameră liberă, iar pe lista de așteptare sunt trecute mai bine de 350 de nume. Biserica din curtea

căminului avansează, dacă putem spune așa, iar câțiva dintre bătrâni, rețineți pentru că face bine la suflet, au făcut donații cu gândul că vor da și ei o mână de ajutor. De la directoarea acestui cămin am aflat că un fost veteran de război, om care a văzut multe la viața lui, a donat un

milliard de lei, a dat bani pentru biserică, dar și pentru Biblioteca Petre Tușea. Directoarea spune că bătrânii se simt ca la ei acasă. Elena Enache, în vârstă de 79 de

ani, a fost invitată lângă un tort să fie sărbătorită. "Si asta pentru că mai întâlnim oameni generoși", spune Doruța Giuglea. Intr-o zi de duminică a fost sărbătorit și Constantin Tirișan, care a împlinit 85 de ani. Anii s-au adunat pe umerii lor, și bătrânețea e o haină grea, unii sunt împovărați de amintiri, alții de griji. Sunt printre doamne și firi cărora nostalgia le face bine. Maria Arva a trecut de 75 de ani, dar nu-i dai 65. Și nu avem de ce să ne îndoim că nu-i așa, câtă vreme complimentul vine de la o femeie. Galina Marcu a trecut de 90 de ani și se simte ca la 70, tanti Carolina are 96 și stă lipită de televi-

zor. La începutul lunii viitoare căminul va avea oaspeți. Cercul Militar Constanța i-a obișnuit pe bătrâni cu o întâlnire care, în fiecare an, are loc în luna decembrie de Moș Nicolae.

Căminul pentru persoane vârstnice s-a înființat în '77 și o femeie locuiește aici de atunci. Sunt aici și 14 familii. Nu știm cum vă sună cuvântul cuplu, dar pentru că am aflat de la Doruța Giuglea inserăm și această informație: în cămine sunt și 7 cupluri, oamenii se înțeleg și asta e bine. E adevărat, unii scriu mai multe scrisori decât primesc, dar asta nu înseamnă că în sufletele lor nu sunt și mici cutremure. Când plouă, așa cum s-a întâmplat în ziua documentării noastre aici, bătrânii stau la taifas. Au ce povesti. În preajma sărbătorilor de iarnă poate că ar fi o bucurie pentru ei să ne amintim cu toții de Căminul pentru persoane vârstnice Constanța. Tot timpul e loc aici pentru încă o bucurie.

Ani Merlă

● Starea agriculturii

Fermierii nu se simt prea bine

În anul de grație 2010, într-o toamnă fără ploi, care ne amintește că seceta băntuie prin Dobrogea, într-o toamnă cu multe piedici și cu un sprijin care se tot amână, fermierii sunt lăsați să se descurce singuri. Măsurile de austeritate și criza lasă în conturile lor un mare gol și aduc o sumedenie de întrebări, unele mai vechi, întrebări care au rămas fără răspuns de câțiva ani.

Fermierii de la noi produc cu cheltuieli mari și vând recolta pe o piață care nu ține cu ei și cu munca lor. Ultimul Congres al agricultorilor din Europa, așa cum era de așteptat, nu a făcut altceva decât să le arate producătorilor agricoli că ei sunt departe de statutul fermierilor europeni când vine vorba de susținerea agriculturii. E adevărat, în acest an s-a vorbit pentru prima oară în limba română la Congresul amintit, e ceva, dar fermierii din România așteaptă să se simtă europeni și în privința ajutorului. Grijele sunt și mai mari câtă vreme circulă zvonul că prețurile vor scădea, vor scădea până și la soia. Nu este greu să înțelegem de ce nu se simt și producătorii de la noi fermieri europeni. Formele asociative au o altă trecere, au

înțeles și producătorii agricoli că numai exploatațile agricole pot aduce avantaje și profit, dar au înțeles, se pare, cam târziu. Din păcate, la noi e o problemă. Sistemele de irigații nu mai sunt ceea ce au fost cândva. Mai rău, cele de odinioară nu mai funcționează, iar cele care au rezistat au o tehnologie atât de învechită încât nu putem scrie că fermierii se pot bizui pe ele. Am discutat cu mulți fermieri, i-am însoțit pe specialiștii de la Camera agricolă județeană Constanța în teritoriu, acolo unde au fost invitați, am participat la dezbatere pe care le-au avut cu absolvenții cursurilor de calificare și i-am auzit pe fermieri cum se plâng că între ei și alți fermieri din Europa e o mare diferență.

Nu mai lungim vorba, agricultura de la noi încă nu ține pasul cu agricultura pe care o fac fermierii din Franța și Spania, ca să amintim două exemple pe care le avem la îndemână. La noi: strategia unei politici agricole nu s-a conturat, susținerea agriculturii e în derivă, iar fermierii nu se simt prea bine.

Adrian Crăciun

● Tradiții și obiceiuri

Casa (II)

Vatra Focului, centrul sacru al locuinței, se continua cu coșul și gura coșului. Spre deosebire de ușă și fereastră, coșul rămânea o intrare deschisă permanent spiritelor benefice sau malefice. Vatra era spațiul spre care gravita întreaga viață cotidiană; acolo se pregătea hrana și se încălzeau oamenii, de acolo, privind în sus, fata de măritat își striga sau își vedea iubitul. Mireasa înălța rugă să intre în starea darului, pe acolo Zeița pasăre de baltă, barza, aducea în cioc copilul. Pe vatră, spațiul sacru al casei tradiționale, se agățau icoane de lemn realizate prin diverse tehnici meșteșugărești (cioplire, incizare, pictare) și înfățișau sfinți creștini (Maica Domnului cu Iisus în brațe, Sf. Arhangheli, Sf. Gheorghie) dar și personaje sacre și inscripții neidentificate, probabil moșteniri precreștine. Expresia consemnată în Muntenia și Oltenia, a cădea pe vatră, sinonimă cu cea moldovenească, a cădea pe cuptor, păstrează amintirea unei practice juridice care dă dreptul fetei care a trăit cu un băiat să-i devină soție peste voia lui sau a părinților acestuia. Era suficient ca tână să intre în casă și să atingă cu mâna vatra sau cuptorul pentru a fi recunoscută ca soție de familie și neamul feciorului. Treptat, locul sacru al vetrei precreștine a fost preluat de peretele de răsărit al casei, unde se așează icoana și se aprinde candela, unde se

roagă și este invocată divinitatea creștină.

De la centrul sacru, marcat de bătutul parului, se determina forma și mărimea casei prin țărșii bătute la colțuri și, apoi, prin aruncarea ciomagului sau toporului în direcția celor patru vânturi, forma și mărimea gospodăriei. Locuința și anexele gospodărești adunate în jurul bătăturii reprezintă un spațiu protejat magic de gard și poartă, o oaste alcătuită din stâlpi (pari) și uluci, adesea cioplite sau tăiate cu fierăstrăul sub formă de siluete antropomorfe. De altfel, pari gardului substituie în practicile magice de aflare a ursitei în noaptea de Crăciun sau Anul Nou feciorii urâți sau frumoși, tineri sau bătrâni cu care se vor căsători fetele.

Ion Ghinoiu

● Semn de carte

Seducătoare și captivantă

“Gheșele” este titlul unei cărți apărute la Editura Curtea Veche, o carte, cităm din prefață, care face referire la tradițiile japoneze, la istoria Japoniei, la sistemul său legislativ, la psihologia acestui popor, la interacțiunile dintre bărbați și femei, la vestimentație, gastronomie și muzică. Volumul “Gheșele” are trei părți, una mai captivantă decât alta, e o carte care va stârni, îndrăznim să anticipăm, curiozitatea, sunt în

paginile ei câteva chestiuni insolite. Cititorul va descoperi în paginile cărții răspuns la câteva întrebări. De ce soțiile nu pot ieși în oraș împreună cu soții lor? De ce gheșele nu se pot căsători, păstrându-și în același timp profesia? Sau de ce există gheșele? Veți descoperi opinii și atitudini. Cititorul poate să își formeze propria părere. Ne grăbim să vă semnalăm cartea semnată de LIZA DALBY și tradusă din limba

engleză de Daniela Georgiana Arișinel și Marius Chițoșcă, pentru a vă da o mână de ajutor să cunoașteți mai bine o lume. Seducătoare și captivantă.

A. Crăciun

Fermierii au nevoie de bani, nu de profeții

De câte ori scriem despre fondurile europene suntem nevoiți să amintim de o listă tot mai lungă de probleme. Din păcate, unele persistă. În ciuda faptului că timpul trece, soluțiile apar cu întârziere și asta se întâmplă pentru că birocrația continuă să fie o piedică pentru fermieri. Pe lângă birocrație, care e o meteahnă mai veche la români, mai e ceva: spre deosebire de alții, noi suntem obișnuiți să găsim repede justificări, nu soluții, suntem tentați să spunem că ne aflăm la început, că una, că alta, dăm vina pe cel de lângă noi, acuzăm sistemul, punem căruța înaintea cailor. Stăm bine, vorba cuiva, la capitolul birocrație. Cu toate acestea apar și o sumedenie de nereguli. Mai mult, suntem tentați să nu respectăm regulile jocului, ba chiar am avea, după opinia unora, o faimă nu tocmai bună

când trebuie să dovedim că ne ținem de cuvânt. De aici și până la incorectitudine nu e decât un pas, un pas pe care unii dintre noi îl fac cu ușurință, amăgindu-se că așa vor izbuti să câștige timp și fonduri europene. În realitate, lucrurile se complică și mai mult și nu facem altceva decât să batem pasul loc. Când vine vorba de proiecte, proiecte pe care le așteptăm cu sufletul la gură, vine vorba și de întârzieri, fapt pe care nu îl întâlnim la alții. Și în privința achizițiilor sunt multe de spus, iar un lucru trebuie chiar subliniat: de ce se vorbește mai tot timpul de incorectitudine? Iată o întrebare persistă, nu e prima oară când o auzim. A devenit o obișnuință pentru unii să spună că în timp ce la alții se face un control la noi se fac două!

Fermele mici nu izbutesc să se apropie de proiecte, iată încă o pro-

blemă pentru fermieri. Unora li se reproșează că depun proiecte prea mari și nu le pot duce până la capăt. În România nu există o piață consolidată pentru a putea vinde o afacere. Soluțiile la care apeleză cel care se află în impas sunt soluții pripite, majoritatea sunt rezolvări de conjunctură. Poate fi și acesta un motiv care dăunează grav agriculturii! Se preconizează că în 2011 să apară noi condiții pentru exploa-

tațiile agricole, se preconizează să fie alocați și bani mai mulți. Firește, ei vor ajunge tot la cei care respectă regulile. Există și o propunere: banii să fie alocați în funcție de cifra de afaceri, așa că fermierii vor fi nevoiți, atenție, să întocmească proiectele cu chibzuință, să nu se mai întâmple ca până acum și să nu se mai facă 3-4 reziliri de contracte într-o singură zi!

Iulian Talianu

Investiții pentru Casa de cultură

Despre prioritățile primăriei din Techirghiol am mai scris, unele le găzduim chiar în acest număr, nici nu s-a uscat bine cerneala și iată că o altă veste trebuie trimisă către cititorii noștri. Către ei și îndeosebi către lo-

citorii orașului Techirghiol. Vestea ne-a fost transmisă chiar de către Adrian Stan, primarul orașului. "În curând vom începe renovarea Casei de cultură. Vom primi bani de la Compania Națională de Investiții,

dar vom avea, la rândul nostru, o contribuție și noi. Într-o bună zi casa de cultură, din Techirghiol va avea o altă înfățișare și ne vom aminti cu alte gânduri că pe scena ei a urcat și maestrul Constantin Tănase".

Prioritățile primarului Brăiloiu

După trei ani de zile, încă o investiție va fi predată la cheie în Eforie, e vorba de locuințele sociale. 60 de beneficiari vor avea contractele de închiriere în mână în aceste zile. Încă un proiect: alte 120 de unități locative se

construiesc în Eforie Sud. Credem că primarul orașului, dl. Ovidiu Brăiloiu, este îndreptățit să declare că prioritățile mandatului său se văd. Unele au fost finalizate, altele sunt în derulare.

Adrian Crăciun

Beneficii pentru fiecare comunitate

Prin implementarea Proiectului "O strategie integrată a Zonei Metropolitane" se va asigura o îmbunătățire a capacității locale de evaluare a obiectivelor prioritare de dezvoltare și identificarea corectă a sectoarelor care pot conduce la o dezvoltare economică sustenabilă. Vom putea vorbi de creșterea capacității de planificare și evaluare a instituțiilor, asta însemnând că specialiștii vor beneficia de o instruire care să le permită să inter-

vină cu promptitudine și cu soluții pentru a realiza de fiecare dată o planificare strategică și o evaluare a obiectivelor de dezvoltare din comunitate. Adoptarea de către Consiliul Director al Asociației de dezvoltare intercomunitară Zona Metropolitană Constanța a strategiei de dezvoltare și a planului de acțiune va contribui la o planificare coerentă a resurselor materiale, financiare și umane în privința managementului administrației publice

locale.

Se cuvine să amintim că printre obiectivele propuse se află și stimularea capacității de adaptare a cetățenilor. Este nevoie să înțelegem cu toții rostul și avantajele parteneriatelor locale, trebuie să evidențiem că strategia de care am amintit va fi, în acest caz, o imagine limpede a aspirațiilor și frământărilor din fiecare comunitate, dar mai cu seamă va fi un punct de reper pentru toți partenerii din Zona Metropolitană în

ceea ce privește implementarea planurilor de dezvoltare, dar și a proiectelor, toate inițiativele cuprinse în această strategie au darul de a stimula și încuraja parteneriatele locale pentru că fiecare comunitate să aibă beneficii și să influențeze decisiv calitatea vieții locuitorilor din Zona Metropolitană Constanța. Această strategie trebuie cunoscută și de aceea vom reveni asupra acestui subiect.

Luiza Tigmeanu

● **Eveniment la Tuzla**

COMENIUS: Proiectul care deschide o fereastră spre ziua de mâine

Un cadru didactic din Tuzla a coordonat un proiect și acum ar putea să se laude. Ar avea și cu ce. Fire modestă, profesoara Camelia Soptelea nu numai că nu se lăuda, ci vorbește de o echipă și simte nevoia să precizeze că meritele sunt ale colegilor și ale elevilor, ale părinților și ale primarului, cu precizarea că de la început Constantin Florin Micu a sprijinit școala și partenerii acestui proiect. Camelia Soptelea chiar spune: "Primarul Constantin Micu a fost tot timpul lângă noi". În urmă cu câteva zile, într-o sală de clasă de la școala din comuna Tuzla, profesorii și elevii, părinții lor și inspectorul general al ISJ Constanța, Aliss Andreescu, cărora li s-au alăturat și câțiva invitați, primarul, sponsorul Emil Dobre și lidera S.L.S.I.P. Constanța, prof. Ioana Purcărea, au aflat ce va aduce acest proiect în comunitate și în viața școlii. Coordonatoarea lui, prof. Camelia Soptelea, a făcut o scurtă prezentare a proiectului, ajutându-se de exemple și de imagini. Să o

ascultăm: "A fost o idee a partenerilor noștri din Turcia, apoi frâiele au fost preluate de cei din Polonia, și asta pentru că au experiență. Suntem cinci parteneri în acest proiect. Subiectul proiectului este unul social. Este bine să aflați că elevii au creat o proprie reprezentare a proiectului. La prima întâlnire, care a avut loc în Polonia, copiii au realizat o broșură. Partenerii noștri au fost impresionați de albumul de prezentare a școlii din Tuzla. Atunci au văzut activitatea educativă pe care o desfășurăm în școală. Avem imagini acum cu toți partenerii din proiect, imagini de la activitățile comune, din vizitele tematice. Avem o broșură comună, pe care am realizat-o în România. Partenerii din Polonia au făcut și o remarcă, spunând că au întâlnit oameni valoroși în România. Florin Siclitariu, elev la școala din Tuzla, a gândit un calendar care a lăsat o bună impresie, și e momentul, zic eu, să îl felicităm pentru inițiativa sa. O altă întâlnire, cea din Austria, a

fost tot o reușită. Nu putem uita întâlnirea pe care am avut-o la primăria din Tuzla. Aici a avut loc deschiderea oficială și pot să afirm că am fost primiți cu brațele deschise și cu multă atenție.

De aici am plecat cu toții la școală unde am desfășurat activități comune în centrul de informare și documentare. Despre vizitele pe care le-am făcut în Delta Dunării și la Muzeul Marinei, ca să amintesc doar două locații, avem cu toții numai amintiri frumoase. Ne gândim să realizăm un film cu toate activitățile. Si cred că este timpul să spun că un sprijin deosebit ne-a acordat și profesoara Daniela Tănase. La începutul acestei luni, echipa școlii din Tuzla a fost invitată în Tara Galilor, a fost o experiență inedită pentru noi. Am văzut acolo școli și muzee, spectacole și terenuri de golf, biblioteci și expoziții.

Am stabilit prietenii, spun am stabilit pentru că sunt ferm convinsă că multe vor rămâne așa cum am stabilit".

Despre acest proiect și despre partenerii elevilor din Tuzla se cade să scriem cu multe gânduri care emoționează. Și ca să vedeți că nu spunem vorbe mari, inserăm în această pagină câteva impresii, pe care le-am auzit într-o sală de clasă unde invitații au simțit nevoia să facă mărturisiri.

Aliss Andreescu, inspector general al ISJ Constanța: "Ce am văzut aici mi-a trezit o nostalgie, mi-am amintit din copilărie. Cu astfel de proiecte îi invităm pe copii să se adapteze în viață, am văzut că există sprijinul familiei și al autorității locale, am văzut că la Tuzla există un model de colaborare între școală și primărie, e vorba de un model pe care trebuie să îl promovăm. Cred că rămânem toți cu o experiență pe care va trebui să o povestim și altora.

Modelul acesta trebuie cunoscut".

Constantin Florin Micu, primarul comunei Tuzla: "Mă bucur să aud atâtea lucruri frumoase. Dacă ar fi fost vorba de un concurs echipa școlii ar fi fost premiata cu siguranță: elevii, profesorii și părinții. Imi place să

cred că proiectul acesta nu va fi ultimul, primăria va fi întotdeauna alături de școală și veți primi ajutor de fiecare dată când îl veți solicita. Primăria investește în școală. În curând vom începe extinderea școlii.

Afrodita Marcoșanu, directorul școlii din Tuzla: "Nu știu cum să vă mulțumesc. Vă felicit pe toți, elevi, profesori și părinți, mulțumesc sponsorilor și domnului primar și Consiliului local. Imi dau seama acum că un asemenea proiect merită toată osteneala. Il asigurăm pe primar că nu va fi ultimul proiect. De aceea mă grăbesc să îi doresc sănătate să ne ajute în continuare". Emil Dobre, unul dintre sponsori: "Sunt mân-

dru că am putut să fiu alături de echipa școlii în acest proiect. Cred că elevii trebuie sprijiniți în continuare și mai cred că inteligența trebuie ajutată să triumfe la noi în țară".

Adrian Crăciun

CRONICA
METROPOLITANA

Redacția

Redactor șef:
ADRIAN CRĂCIUN

Redactori:
Luiza Țigmeanu, Alina Grigore,
Cristina Chebuță,
Luiza Popa, Irina Tudorache.

SENIORI EDITORI:
ANI MERLĂ, IULIAN TALIANU

ISSN 2066 - 9054